

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Finansów
Publicznych**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
INSTYTUCJI FINANSOWYCH
(NR 7)
z dnia 19 lutego 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Finansów Publicznych

– podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych (nr 7)

19 lutego 2025 r.

Podkomisja stała do spraw instytucji finansowych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (KO)**, przewodniczącej podkomisji, rozpatrzyła:

– informację Komitetu Stabilności Finansowej w zakresie rekomendacji wskaźnika referencyjnego w świetle Rozporządzenia BMR.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Mikołajczyk** zastępca przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Białek** prezes Związku Banków Polskich wraz ze współpracownikami, **Olga Szczepańska** dyrektor Departamentu Stabilności Finansowej Narodowego Banku Polskiego wraz ze współpracownikami, **Bartosz Drej** zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Owczarek** dyrektor Departamentu Planowania Przymusowej Restrukturyzacji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wraz ze współpracownikami oraz **Tomasz Kuźmiński** dyrektor ds. sektorowych w Krajowym Związku Banków Spółdzielczych.

W posiedzeniu udział wzięł pracownik Kancelarii Sejmu **Ksenia Angierman-Kozielska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie podkomisji do spraw instytucji finansowych. Porządek dzisiejszego posiedzenia jest następujący: informacja Komitetu Stabilności Finansowej w zakresie rekomendacji wskaźnika referencyjnego w świetle rozporządzenia BMR.

Bardzo serdecznie witam na naszym posiedzeniu pana Marcina Mikołajczyka – zastępcę przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, pana Tadeusza Białka – prezesa Związku Banków Polskich, pewno w podwójnej roli, zastępcy przewodniczącego Narodowej Grupy Roboczej. Witam bardzo serdecznie przedstawicieli Związku Banków Polskich, którzy są razem z panem prezesem Białkiem, witam przedstawicieli Krajowego Związku

Banków Spółdzielczych razem z Komisją Nadzoru Finansowego. Z panem przewodniczącym są osoby towarzyszące, wysokiej rangi dyrektorzy departamentów. Państwa też bardzo serdecznie witam. Reprezentacja jest bardzo duża. Mamy również na naszym posiedzeniu przedstawicieli Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, pana Grzegorza Owczarka dyrektora Departamentu Planowania Przymusowej Restrukturyzacji. Chciałabym również bardzo serdecznie przywitać na naszym posiedzeniu przedstawicieli Narodowego Banku Polskiego, aczkolwiek w tym wykazie... O, przepraszam bardzo, mamy uczestników. Mam wpisanego pana Michała Konopczaka naczelnika Wydziału Rynków i Instrumentów Finansowych w Departamencie Stabilności Finansowej Narodowego Banku Polskiego, ale wiem, że państwa jest jeszcze więcej naszych gości i przedstawicieli Narodowego Banku Polskiego, a zatem serdecznie witam. Witam również przedstawicieli Ministerstwa Finansów. Bardzo serdecznie witam. Pan minister nie może wziąć udziału w posiedzeniu. Państwo macie upoważnienie, a zatem w tym szacownym gronie zrealizowalibyśmy punkt porządku posiedzenia, który przyjęła podkomisja.

A zatem dla nas niezwykle istotna jest dyrektywa BMR, w tym wskazanie terminów, o którym powinniśmy mówić o wskaźnikach referencyjnych, o stosowanych przez instytucje finansowe na rynku finansowym. Jest to problem istotny, ważny. Po raz pierwszy, jako członek Komisji Finansów Publicznych, podnosiłam to chyba w 2016, wskazując jak wiele trzeba dokonać zmian, aneksów, przyjmując najpierw określony wskaźnik referencyjny, tak aby bezpieczny był rynek finansowy. A zatem jesteśmy w 2025 r., mamy określoną sytuację,

która nie przybliżyła za bardzo tego tematu, czyli nie mamy na rynku czegoś, co by rozwiązywało problem wskaźników referencyjnych albo dokonywało zamiany wskaźnika referencyjnego stosowanego w umowach kredytowych. Mamy całe otoczenie z tym związane, z uwagami i wątpliwościami, a zatem, jako podkomisja, żeby przedłożyć informację Komisji Finansów Publicznych, ważne dla nas jest, aby posiadać pełną informację, po pierwsze, o postępie prac w tym zakresie, po drugie, zminimalizowanie ryzyka na rynku i pokazanie dróg dojścia do tego, żeby rynek był bezpieczny. A zatem poprosiłabym, jako że przewodniczącym Komitetu Stabilności Finansowej jest prezes Narodowego Banku Polskiego, ustalcie państwo we własnym gronie, kto będzie rekomendował. Grupę roboczą, która nad tym pracuje, pana prezesa Białka, również poprosimy o pełną informację. Czy ze wstępu w tej sprawie chcieliby skorzystać przedstawiciele Narodowego Banku Polskiego, żeby wprowadzić? Poprosiłabym, aby państwo w swoim gronie ustalili w jakiej formie będzie prezentacja, aczkolwiek Komitet Stabilności Finansowej to jest organ, który o to bezpieczeństwo na rynku powinien zadbać. Zatem, jeśli można poprosić, to bardzo proszę przedstawicieli Narodowego Banku Polskiego. Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Stabilności Finansowej Narodowego Banku Polskiego Olga Szczepańska:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Witam szanownych państwa i Szanowną Komisję. Dziękując za zaproszenie na dzisiejsze posiedzenie, chciałabym prosić o rozumienie, że nie dokonuje tego przewodniczący Komitetu Stabilności Finansowej, tak jak było to sygnalizowane w piśmie, w korespondencji do pani prezes. Ta właściwa reprezentacja NBP nie była możliwa w dniu dzisiejszym, w związku z tym zostałam upoważniona do tego, żeby przekazać państwu informację. Moje nazwisko Olga Szczepańska. Jestem dyrektorem Departamentu Stabilności Finansowej w Narodowym Banku Polskim. Jesteśmy również odpowiedzialni za obsługę Komitetu Stabilności Finansowej, w związku z tym prace i zakres działań, które były podjęte przez komitet, są nam znane i my to koordynujemy, w związku z tym pozwolę sobie przedstawić najważniejsze informacje dotyczące tematu dzisiejszego posiedzenia.

Na wstępie pragnęłabym zaznaczyć, że Komitet Stabilności Finansowej w formule makroostrożnościowej, czyli tzw. KSF-M nie jest podmiotem wiodącym w procesie reformy – to pani przewodnicząca podkreśliła – ale jednak z uwagi na swój mandat i związane z tym konsekwencje, również dla stabilności systemu finansowego, cały przebieg tego procesu, jest ściśle monitorowany przez Komitet Stabilności Finansowej. Chciałabym zaznaczyć, że zgodnie z ustawą komitet może być bezpośrednio zaangażowany w proces reformy dopiero tak naprawdę na końcowym jej etapie. To znaczy obecnie reforma, tak jak tu zostało już powiedziane przez panią przewodniczącą, reforma trwa i jej zakończenie, według obecnego harmonogramu, przewidziane jest na koniec 2027 roku. Zgodnie z przepisami prawa procedurę wyznaczania zamiennika wskaźnika referencyjnego w Polsce tak naprawdę uruchamia Komisja Nadzoru Finansowego przesyłając Komitetowi Stabilności Finansowej odpowiednie stanowisko w tej sprawie. Dopiero w kolejnym etapie Komitet Stabilności Finansowej wydaje rekomendacje w tym zakresie. Natomiast organem właściwym już na końcu do wyznaczania zamiennika kluczowego wskaźnika referencyjnego, czyli instytucją, która zamyka całą tę procedurę, będzie Ministerstwo Finansów, które, jak się spodziewamy, wyda rozporządzenie z uwzględnieniem rekomendacji komitetu.

Nawiązując jeszcze do tytułu dzisiejszego spotkania, chciałam podkreślić, że do tej pory Komitet Stabilności Finansowej nie otrzymał jeszcze wniosku inicjującego proces wyznaczania zamiennika kluczowego wskaźnika referencyjnego i tym samym nie wydał rekomendacji w tej sprawie, bo po prostu jeszcze ten etap jest za wczesny. Reforma trwa i jeszcze przed nami – pewnie to zostanie powiedziane również przez pana prezesa Związku Banków Polskich – jeszcze wiele etapów przed nami, zanim to będzie mogło się stać. Natomiast chciałabym w tym momencie wspomnieć o tym, że komitet, w ramach swoich kompetencji, angażował się na wcześniejszych etapach w sprawę dostosowania stawki referencyjnej rynku pieniężnego w Polsce, czyli stawki WIBOR, do wymogów rozporządzenia wspomnianego przez panią przewodniczącą, czyli rozporządzenia europejskiego BMR. W 2018 r. wydał ostrzeżenie związane z potrzebą terminowego dostosowania stawki referencyjnej rynku pieniężnego w Polsce do wymogów tego rozporządzenia. Na początku 2019 r. KSF-M wydał stanowisko skierowane

do GPW Benchmark SA, czyli administratora stawek referencyjnych, oraz GPW SA, czyli Giełdy Papierów Wartościowych, która jest właścicielem GPW Benchmark SA. W tym stanowisku komitet przedstawił adresatom, jakie działania powinny zostać podjęte, aby termin zakończenia dostosowań został zachowany. Ostatecznie wszystko przebiegło zgodnie z planem i w grudniu 2020 r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała dla GPW Benchmark zezwolenie na prowadzenie działalności jako administrator kluczowego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, potwierdzając tym samym, że metoda opracowywania WIBOR-u jest zgodna z rozporządzeniem i zapewnia rzetelność oraz wiarygodność tego wskaźnika. Czyli to jest jakby jedna płaszczyzna, w którą angażował się komitet, i ona dotyczyła dotychczasowego wskaźnika referencyjnego, czyli WIBOR-u.

Natomiast w lipcu 2022 r. rozpoczęły się prace nad przeprowadzeniem procesu zamiany wskaźnika WIBOR na nowy wskaźnik referencyjny, który określany jest jako tzw. wolny od ryzyka, czyli risk free rate. Prace prowadzi Narodowa Grupa Robocza ds. reformy wskaźników referencyjnych. Jest to konsekwencja tak naprawdę realizacji rekomendacji organizacji międzynarodowych, gdzie taka tendencja, czy takie reformy właściwie są normą w innych krajach zarówno europejskich, jak i nie tylko. W prace Narodowej Grupy Roboczej – nie chcę tutaj jakby wyprzedzać tego, co powie pan prezes – zaangażowane są instytucje sieci bezpieczeństwa finansowego, również te, które są w Komitecie Stabilności Finansowej. Na obecnym etapie, jak pierwszy raz wspomniałam, ta reforma tak naprawdę rozpoczęła się w 2022 r., ona trwa. Komitet Stabilności Finansowej jest na bieżąco informowany na temat jego przebiegu. Na każdym posiedzeniu jest punkt poświęcony omówieniu zawansowania prac. Informacje przekazuje przedstawiciel Komisji Nadzoru Finansowego i tak naprawdę na obecnym etapie praca komitetu skupia się właśnie na monitorowaniu przebiegu tego procesu, natomiast zakończy się, tak jak wspomniałam na samym początku, i ta rekomendacja będzie mogła być wydana wówczas, kiedy zostanie wybrany nowy wskaźnik. On został już... jego kandydat został już wybrany, ale trzeba wszystkie procedury, tak jak powiedziała pani przewodnicząca, to jest bardzo dużo też formalnej pracy przygotowawczej, ale gdy już ona zostanie wykonana, wówczas przyjdzie czas na rekomendację Komitetu Stabilności Finansowej.

Z mojej strony na obecnym etapie to już wszystko, ale oczywiście jak będą pytania, będziemy odpowiadać. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo.

Zanim udzielię głosu kolejnym mówcom, to chciałabym powiedzieć, że ze zdziwieniem stwierdzam, że podkomisja nie otrzymała żadnych dokumentów ze strony żadnej z instytucji. Potrzebujemy pracować na dokumentach, aby sprawdzić wiarygodność, a nie tylko przez odsłuchanie. Sprawa dotycząca wskaźnika referencyjnego dla rynku finansowego ma ogromne znaczenie, jest niezwykle ważna w kontekście wymiaru prawnego i finansowego. Proszę państwa, nawet jeżeli cokolwiek robicie, za każdym razem sekretariat Komisji będzie prosił państwa o przygotowanie materiałów. Jeśli mamy o tym mówić, my też chcemy nie tylko siedzieć i słuchać, co państwo nam powiedzą, i zamknąć posiedzenie Komisji. Ten proces ma być procesem aktywnym. Wzajemnie odpowiadając o końcowym elemencie wprowadzenia przepisów do polskiego prawa też musimy mieć określone dokumenty. Jeżeli będziemy się spotykać, to bardzo uprzejmie dzisiaj sygnalizuję, żeby na kolejne spotkania... W kolejnych pismach pójdzie taka informacja. Spotkanie jest miłe, OK, ale spotkanie jest spotkaniem roboczym, na którym rozpatrujemy określone dokumenty. Jeśli mamy je ocenić, to musimy pracować po prostu na dokumentach.

Rozumiem, że to było wprowadzenie. Bardzo proszę, państwo znanie się w Komitecie Stabilności Finansowej, gdzie powołana jest grupa robocza. Jeśli ustalicie państwo swoją kolejność, to chciałabym przychylić się do niej. Bo nie wiem, czy rozpocząć od stanowiska Komisji Nadzoru Finansowego, o której mówiła pani dyrektor, o tym przygotowaniu na bieżąco informacji dotyczących wskaźnika, czy od razu od grupy roboczej. Bardzo proszę, ustalcie państwo między sobą. Bardzo uprzejmie proszę, pan Marcin Mikołajczyk zastępca przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Zastępca przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego Marcin Mikołajczyk:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo. Nasza instytucja jest też oczywiście członkiem Komitetu Stabilności Finansowej, ale wydaje mi się, że referat przedstawiony przez przedstawicielkę NBP wyczerpuje co najmniej w dużej części to, co powinno wybrzmieć. Być może warto również dodać – i pewnie do tego będzie nawiązywał też pan prezes z ZBP – stanowiska KSF-M w kontekście tych zdarzeń, które miały miejsce w ostatnich latach, a dotyczyły kwestionowania wskaźnika WIBOR. W tym też obszarze KSF-M zabierał głos i publikował komunikaty, i to się wydarzyło już trzykrotnie. W nich można wyczytać jedno zdanie, że brak jest podstaw prawnych czy ekonomicznych do tego, żeby podważać obowiązujący wskaźnik, i to pewnie warto tutaj podkreślić. Oczywiście te stanowiska są publicznie dostępne, można do nich wrócić i możemy je też zebrać i przedstawić podkomisji.

Co do innych materiałów i dokumentów, to jesteśmy jak najbardziej otwarci. Ja może tylko wskażę, że na stronie KNF-u prowadzimy rejestr zdarzeń wokół Komitetu Sterującego Narodowej Grupy Roboczej i wszystkie komunikaty, które trafiają poprzez ten kanał. Mamy też swoją odpowiedzialność, jako nadzorca nad administratorem, czyli nad GPW Benchmark, no i oczywiście nad podmiotami nadzorowanymi, które stosują wskaźniki. W tych obszarach też jest sporo materiałów i wypowiedzi. W tym dość długim procesie, też tych prawnych wystąpień, mamy stanowisko nadzoru, które jest używane w kontekście WIBOR-u, także w sporach podmiotów nadzorowanych z kancelariami prawnymi. To jest materiał dość kompleksowy. Bardzo chętnie się nim podzielimy. Jeżeli będą tylko jakiegokolwiek pytania, to na podkomisji możemy zreferować ten dokument albo zreferować szerzej to stanowisko. Tak więc źródeł informacji jest sporo. My mamy tę rolę właśnie też taką dwojaką, no ale na pewno wynikającą z tego, że jesteśmy nadzorcą nad administratorem wskaźników.

Teraz może jeszcze kilka zdań, co do historii. Ja rozumiem, że pan prezes ZBP nawiąże do tego jak Komitet Sterujący powstał, jakie są być może... Jego zasadniczy cel został już zdefiniowany. Ja może tylko przypomnę, że w trakcie trwania procesu reformy, czyli od lipca 2022 r., my już, i też wybraliśmy propozycję indeksu, który później stał się wskaźnikiem. On miał dwie różne nazwy, był to w pierw w skrócie WIRD, później WIRON. Był on już nawet zastosowany w niektórych umowach, w tym w umowach kredytowych. Później nastąpiła taka jakby dodatkowa runda. Ministerstwo Finansów wystąpiło o to, żeby dokonać przeglądu reformy, zastanowić się, czy wskaźnik, który został uprzednio wybrany, jest optymalny dla naszego rynku finansowego. W ramach drugiego procesu, czy drugiej odsłony tej reformy, doszło do zmiany, czy też do wyboru innej propozycji indeksu, którą dziś znamy pod nazwą POLSTR. Czyli cała reforma ma kilka swoich odsłon.

Co do mapy drogowej, nadal trzymamy się scenariusza, który mieliśmy w zamierzeniu początkowym, czyli chcielibyśmy, żeby cała reforma znalazła swój bieg do końca 2027 roku. W ramach tego procesu jest bardzo dużo zdarzeń, które być może zostaną chociaż pokrótce dziś zreferowane. Jeżeli będzie potrzeba, to ja też mogę do nich nawiązać, ale wydaje mi się, że przewodniczący naszego Komitetu Sterującego może zabrać głos. To tyle z naszej strony. Jeżeli będą pytania, jestem do dyspozycji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ponawiam prośbę o dostępność dla podkomisji, żebyśmy sami nie byli gromadzącymi materiały. Bo w tym zakresie, jeżeli już chcemy pracować rzetelnie, to poproszę państwa raz jeszcze o doręczenie dokumentów dokumentujących podejmowane działania. Jest to dla nas niezwykle ważne. My dzisiaj mieliśmy podkomisję dotyczącą GetBack, a zatem to, co jest na rynku, i mówimy o bezpieczeństwie rynku, proszę zważyć, że w tym zakresie bardzo nam zależy. Doskonale wiemy, w WIRON-ie, czy w Benchmarku, który w tym zakresie stara się przygotować nadzór nad wskaźnikiem, nad administratorem wskaźnika, ale mapa jest mapą, i poprosimy, raz jeszcze poprosimy wszystkich państwa o doręczenie materiałów, które są związane z tematem. Chcę jeszcze powiedzieć, że... Przedstawiciela BFG już witałam, tak? OK.

Bardzo proszę, pan prezes Białek.

Prezes Związku Banków Polskich Tadeusz Białek:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

Szanowni państwo, ja, tak jak już tutaj była zresztą o tym mowa, występuję dzisiaj w podwójnej roli, przede wszystkim jako przewodniczący Komitetu Sterującego Narodowej Grupy

Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych, ale także jako członek komitetu z ramienia Związku Banków Polskich, pełniąc funkcję prezesa związku. Zacznę, proszę państwa... Nie będę się powtarzał, bo wiele rzeczy zostało już tutaj powiedzianych. Postaram się może trochę uszeregować informacje i powiedzieć o dalszych krokach i działaniach. Może jeszcze na wstępie, zanim przejdę już do konkretów, oczywiście też jako przewodniczący komitetu deklaruje, że wszystkie materiały zostaną dostarczone pani przewodniczącej, jeśli chodzi o pracę Komitetu Sterującego i aktualny stan tychże prac. Rzeczywiście tutaj potwierdzam to, o czym mówił przewodniczący Mikołajczyk, że one są też publicznie dostępne na stronie, na specjalnej zakładce Narodowej Grupy Roboczej, którą prowadzi Komisja Nadzoru Finansowego, ale już też w niedługim czasie będziemy oddzielnie uruchamiać stronę internetową Narodowej Grupy Roboczej.

Proszę państwa, zacząć od tego, że reforma wskaźników referencyjnych jest procesem nieuniknionym. Jest to proces konieczny, proces, który wynika z faktu, że musimy przechodzić ze wskaźników, tzw. benchmarków, starego typu, czyli wskaźników opartych na transakcjach na rynku międzybankowym, do jakich należą wskaźniki z rodziny IBOR czy ABOR, jakim jest wskaźnik WIBOR, na wskaźniki nowego typu, wskaźniki tzw. risk free rateowe, czyli wolne od ryzyka, wskaźniki, które są zupełnie inaczej skonstruowane. Oparte są na transakcjach depozytowych overnightowych. Taka jest tendencja, o czym już tutaj też była mowa. Dojrzałe jurysdykcje przeszły już taki proces. Konstruując pracę Narodowej Grupy Roboczej wzorowaliśmy się na najlepszych praktykach podobnych przedsięwzięć w Szwajcarii, czy w Wielkiej Brytanii, gdzie reformy zostały przeprowadzone z sukcesem.

Wzorując się na najlepszych praktykach procesów przeprowadzania tego typu transakcji w Polsce, powołaliśmy Narodową Grupę Roboczą. To jest w istocie skrót czy tłumaczenie od podobnych ciał, które występowały właśnie w tych rozwiniętych jurysdykcjach, które przeszły swoją reformę, czyli: National Working Groups, Narodowa Grupa Robocza. Reforma wskaźników referencyjnych skonstruowana jest w taki sposób, że uwzględnia wszystkich członków Komitetu Stabilności Finansowej. Czyli mamy pana przewodniczącego Macieja Mikołajczyka, jako przedstawiciela Komisji Nadzoru Finansowego, prezesa Artura Sobonia, jako przedstawiciela Narodowego Banku Polskiego, ministra Juranda Dropa, jako przedstawiciela Ministerstwa Finansów, pana dyrektora Owczarka, jako przedstawiciela Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, mamy także przedstawiciela administratora wskaźników, czyli panią prezes Aleksandrę Bluj, wiceprezes Zarządu GPW Benchmark, mamy przedstawiciela Bankowej Izby Gospodarczej, czyli moja skromna osoba, mamy także przedstawiciela banku, który w formule trzymiesięcznej – ze wszystkich banków, które są panelistami wskaźnika – pełni funkcję rotującą, czyli wszystkie banki, które formalnie są panelistami, co 3 miesiące, zmieniając się rotacyjnie, pełnią takie funkcje, i wreszcie mamy także przedstawiciela BondSpot, jako członka Komitetu Sterującego.

Prace Narodowej Grupy Roboczej, jak była już o tym mowa, rozpoczęły się w lipcu 2022 r, aczkolwiek o potrzebie reformy wskaźników referencyjnych w Polsce mówiono już przed pandemią. Już w 2019 r. wskazywano, że musimy docelowo przejść na wskaźniki nowego typu. Wskaźnik, który pierwotnie – rzeczywiście, tak jak tutaj pan przewodniczący wskazywał – pierwotnie wybrano wskaźnik WIRD, następnie zmieniono jego nazwę na WIRON. Wskaźnik ten rzeczywiście nawet znalazł odzwierciedlenie w pierwszych umowach, natomiast zdecydowaliśmy, wobec różnych głosów dotyczących między innymi dużej zmienności, o potrzebie przeprowadzenia procesu przeglądu, który to proces rozpoczął się 29 marca ub.r. na wniosek Ministerstwa Finansów, proces przeglądu i analizy wskaźników referencyjnych dla WIBOR. Proces ten obejmował zarówno obecny już wówczas WIRON, jak i pozostałe możliwe indeksy. Proces przeglądu był bardzo dobrze przygotowany.

W konsultacjach, które miały charakter publiczny, wzięło udział aż 28 podmiotów reprezentujących nie tylko polski sektor finansowy, ale także instytucje międzynarodowe, m.in. bardzo ważna opinia Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, która została złożona w tym procesie. Ponieważ w ocenie Komitetu Sterującego proces nie dał nam pełnych podstaw do podjęcia decyzji, w czerwcu ubiegłego roku zdecydowaliśmy się jeszcze na drugą turę konsultacji, ale ograniczyliśmy ją już tylko do jednej rodziny indeksu, indeksu WIRF, przyjmując cztery możliwe alternatywy do konsultacji społecznych. Kończąc ten wątek pierwszej tury konsultacji, chcę jeszcze tylko powiedzieć, że nie zdecydowaliśmy się dalej

kontynuować prac, jeśli chodzi o wskaźnik WIRON. Nie zdecydowaliśmy się także skierować do drugiej tury konsultacji indeksu WRR, opartego na transakcjach REPO, chociaż był to dosyć obiecujący indeks. Dobry indeks, natomiast uznaliśmy, jako Komitet Sterujący, że proces budowania w Polsce rynku REPO trwałby zbyt długo, abyśmy mogli tę reformę przeprowadzić w ramach okresu 5-letniego, o czym była już mowa, czyli do końca 2027 roku. Dlatego zdecydowaliśmy się, w ramach drugiej tury konsultacji, ograniczyć się do indeksu WIRF. Rzeczywiście dokonano takiego wyboru w oparciu o konsultacje społeczne, które były przeprowadzane jesienią, które jednoznacznie wskazały na jeden z wariantów tego indeksu, zwany technicznie WIFR-em minus. Ostatecznie decyzja o docelowym wyborze indeksu WIFR, o technicznej nazwie WIRF minus – jako tego, który docelowo zastąpi wskaźnik WIBOR – została podjęta w grudniu ubiegłego roku. W styczniu tego roku zdecydowaliśmy także o wyborze takiej nazwy docelowej dla technicznej nazwy WIFR minus, która już tutaj była wspomniana, jest nazwą POLSTR.

Jakie przewidujemy dalsze kroki? Otóż, tak jak tutaj pan przewodniczący już wskazywał, reforma, zgodnie z mapą drogową, która jest podstawą prowadzenia całego tego procesu, powinna się zakończyć do końca 2027 r. Pomimo pewnego opóźnienia, związanego z procesem dotyczącym przeglądu i analizy wskaźnika alternatywnego i zmiany decyzji komitetu o wyborze właśnie tego docelowego wskaźnika jakim jest POLSTR, nie widzimy zagrożenia dla kalendarza reformy, który powinien się zakończyć do końca 2027 r. W tej chwili intensywnie pracujemy nad aktualizacją mapy drogowej, która to aktualizacja dotyczy, po pierwsze, przeglądu wszystkich rekomendacji, które Komitet Sterujący przyjął już wcześniej dla wybranego wcześniej wskaźnika WIRON – mówię tutaj o wszystkich rekomendacjach Komitetu Sterującego dotyczących nowej produkcji. Rzeczywiście przegląd dotychczasowych rekomendacji oraz to, co najistotniejsze z punktu widzenia między innymi rynku, czyli określenie daty, od której powinna się rozpocząć oczekiwana przez Narodową Grupę Roboczą tzw. nowa produkcja, czyli uruchamianie umów w oparciu o nowy wskaźnik, to są te kwestie, nad którymi teraz intensywnie pracujemy.

Bardzo ważnym elementem, jeśli chodzi o przegląd... Nie chcę oczywiście wchodzić we wszystkie kwestie techniczne, bo myślę, że one są mniej dla państwa istotne, dlatego skupiam się na najważniejszych sprawach. Drugim ważnym elementem, który aktualnie jest przedmiotem prac w ramach aktualizacji mapy drogowej, to jest kwestia emisji obligacji Skarbu Państwa opartych o nowy wskaźnik. Jak państwo wiecie, w ramach obligacji, zwanych zmiennokuponowych, one są w tej chwili oparte o istniejący wskaźnik WIBOR i w dalszym ciągu są emitowane, natomiast istotnym elementem jest przejście na ten moment przez Skarb Państwa na nowy wskaźnik, na nowy indeks, który docelowo stanie się wskaźnikiem. Jest to także równie istotne, aby ten termin i przygotowania Ministerstwa Finansów właściwie określić do uruchomienia produktów skarbowych w oparciu o nowy wskaźnik.

Bardzo istotnym elementem tychże prac, w ramach przeglądu mapy drogowej, jak i w ogóle ważnym elementem w ramach mapy drogowej, jest kwestia dotychczas zawartych umów, instrumentów finansowych – szczególnie istotne, biorąc pod uwagę ogrom umów istniejących aktualnie w obrocie, opartych o wciąż istniejący wskaźnik WIBOR, instrumentów finansowych. Różne są szacunki, ale docelowo – ze wszystkimi instrumentami finansowymi, instrumentami pochodnymi, jeśli chodzi o wartość produktów opartych o wskaźnik WIBOR – szacujemy, że może to być nawet kwota 9 bln zł. Dlatego ten proces jest krytycznie ważny, szczególnie istotny, zwłaszcza z punktu widzenia zmiany umów opartych o dotychczasowy wskaźnik. Tutaj przewidziane są – zgodnie zresztą z międzynarodowymi standardami, na które wskazywałem – dwa bardzo istotne elementy, jeden dotyczący tzw. dobrowolnej konwersji, czyli zamiany w umowach istniejącego wskaźnika na nowy, w oparciu o proces de facto dobrowolny, czyli oparty o proces aneksowania. Do tego zachęca to rozporządzenie państwa członkowskie – specjalnie używam słowa „zachęca”, bo takim słowem posługuje się rozporządzenie BMR – aby drogą dobrowolnej konwersji starać się zamieniać istniejący wskaźnik na nowy. Natomiast oczywiście w tym procesie doskonale wszyscy sobie zdają sprawę, i tak to również wynika z międzynarodowych standardów, że nie da się docelowo zamienić drogą aneksu wszystkich istniejących umów, dlatego, tak jak było to w innych reformach, tak również w naszej przewidujemy zamianę wszystkich umów, wszystkich instrumentów, w których nie będzie dobrowolnej konwersji z mocy prawa. Tak w mapie drogowej przewidziany jest

ten proces na koniec... Znaczący proces jest przewidziany, jeśli chodzi o przygotowanie rozporządzenia przez ministra finansów, na drugą połowę 2026 r., natomiast określenie daty w tym rozporządzeniu i tzw. spreadu korygującego będzie kluczowym elementem domykającym proces zamiany wskaźnika dotychczasowego we wszystkich istniejących umowach i instrumentach. Może jeszcze wyjaśnię w takich najprostszych słowach, spread korygujący służy temu, aby proces zamiany miał charakter neutralny, aby żadna ze stron nie była stratna ani zyskowna, jeśli mogę tak powiedzieć, na procesie zamiany istniejącego wskaźnika w umowach na docelowo nowy wskaźnik.

Może jeszcze kilka słów o kwestii dotyczącej istniejącego wskaźnika WIBOR. Oczywiście była już o tym mowa, do tego nawiązywał też przewodniczący Mikołajczyk. Równoległe z procesem reformy, który, tak jak powiedziałem na wstępie, jest procesem nieuniknionym, po prostu ze wskaźników starego typu przechodzi się na wskaźniki nowego typu, trwa proces związany z próbami podważania istniejącego wskaźnika w zawartych umowach. Proces ten jest inspirowany przede wszystkim przez kancelarie prawne, które poszukują nowych obszarów do zagospodarowania. Wielokrotnie była o tym mowa, mieliśmy w szczególności bardzo istotny komunikat Komitetu Stabilności Finansowej z września ubiegłego roku, w którym jednoznacznie KSF-M odniósł się do wszystkich zarzutów dotyczących funkcjonowania wskaźnika WIBOR, jako zarzutów nieuzasadnionych. Nigdy nie udowodniono żadnych manipulacji w obszarze wskaźnika referencyjnego WIBOR. Wskaźnik ten jest podany właściwemu procesowi administrowania, podlega w istocie nadzorowi ze strony państwa jako proces dotyczący administrowania wskaźnika – mówimy tutaj o nadzorze Komisji Nadzoru Finansowego. Wreszcie trzeba też przypomnieć, że wskaźnik WIBOR jest jednym z pięciu tylko w całej Unii Europejskiej tzw. wskaźników kluczowych, które są zawarte wprost, wprost wymienione z nazwy w załączniku do rozporządzenia BMR. To chyba tyle, oczywiście w takim ogromnym skrócie.

Jeżeli pani przewodnicząca będzie chciała dopytać o dalsze, bardziej szczegółowe rzeczy, to oczywiście jesteśmy tutaj wszyscy do dyspozycji.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Przedstawiciel Ministerstwa Finansów. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Ministerstwa Finansów Bartosz Drej:

Dziękuję bardzo.

Szanowna pani przewodnicząca, Szanowna Komisjo, szanowni państwo. Nawiązując również do moich przedmówców, chciałem poinformować, że Ministerstwo Finansów bardzo aktywnie bierze udział w pracach Narodowej Grupy Roboczej. Podstawa do zastąpienia wskaźnika referencyjnego jest określona w art. 23c BMR-u, którym się tutaj posługujemy. My również, jako Ministerstwo Finansów, wprowadziliśmy procedurę zastąpienia tego wskaźnika w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym, nad systemem finansowania i zarządzania kryzysowym w systemie finansowym. My oczywiście, jako Ministerstwo Finansów, zgodnie z ustawową procedurą, jesteśmy zobligowani do wydania rozporządzenia. Jest to jednak finalny etap całej reformy, po otrzymaniu rekomendacji od KSF-M. Zakładamy, że w ciągu 6 miesięcy opracujemy, przepracujemy, opublikujemy taki akt. Oczywiście ze względu na ważność tematu zależy nam na dokładnych i szerokich konsultacjach.

Tutaj może jeszcze to, co też podkreślali moi przedmówcy, też chciałbym podkreślić, że przeprowadzona reforma jest przede wszystkim dlatego, że ma zastąpić indeksy starszego typu, jakimi są IBOR-y, na nowego typu RFR-y. Tak naprawdę chcemy podążać za nowoczesnymi rynkami i podążać za reformami, które były przeprowadzone z sukcesem w Stanach, w Wielkiej Brytanii, w Szwajcarii, czy w Japonii. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa, zaproszonych gości, chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę, zatem... Pani poseł ma pytania? Ja mam pytania.

Zatem chciałabym zapytać, bo pierwsza rzecz, to zastąpienie i ten tryb awaryjny, akceptowalny w sprawie pokazania procedury zamiany w umowach, między innymi kredytowych, dotyczących wskaźnika WIBOR na inny wskaźnik, w przypadku zaprzestania tego.

Cieszę się ogromnie, że wybrzmiały dzisiaj dwie rzeczy, ostateczny termin wprowadzenia, pokazanie z państwa strony tych opinii czy stanowisk komitetu w sprawie stosowania wskaźnika WIBOR, tylko mimo wszystko to jest pole, na którym mogą pojawiać się ryzyka. Na dzisiaj mamy dobrze określony stan. Nie znamy orzecznictwa, linii orzeczniczej w tym zakresie, więc moje pytanie jest do państwa, do przedstawicieli. Pokazaliście państwo horyzont 2026 r., przepisy, które miałyby wyjść w tym zakresie, aby w 2027 r. zakończyć uwagi i wątpliwości, i ryzyka związane ze starym wskaźnikiem referencyjnym, wprowadzanie nowego – jak on będzie nazwany, tak będzie nazwany – i sposób jego wyliczania. Zatem moje pytanie... Sądy są niezależne, kancelarie prawne pracują. Jednak w tym zakresie bardzo bym poprosiła, mimo wszystko, by państwo przekazali do podkomisji te ostrzeżenia albo informacje pojawiające się w tym zakresie, uwagi i wątpliwości, bo jeśli będzie potrzeba, to Komisja Finansów Publicznych zajmie się tym tematem. Myślę, że dobrze by było, jeżeli dostalibyśmy te materiały od państwa, nawet po dzisiejszym posiedzeniu. Jeżeli państwo cokolwiek chcieliby w swoich uwagach i stanowiskach przekazać podkomisji, to o to uprzejmie poproszę.

Pan prezes Białek pokazał, jak ważny jest to temat do zrealizowania, wskazując w tym przypadku kwotę instrumentów finansowych i pojawiające się ryzyko dla rynku finansowego. Myślę, że to jest rzecz niezwykle istotna. Ale w kontekście drugiej tury konsultacji, chciałabym się zapytać – bo padła informacja, że Komitet Sterujący będzie prowadził drugą turę konsultacji – do czego by zmierzała druga tura konsultacji i jaki efekt zamierzacie państwo osiągnąć? To jest moje pierwsze pytanie.

Zgoda, że opracowanie nowego wskaźnika, jakkolwiek by się nazywał, jak to może pojawiać się, czy porównać do wielkości dzisiejszego wskaźnika, do WIBOR-u – dzisiaj WIBOR ma określoną wartość – jak wygląda to przynajmniej na poziomie roboczym? I chyba nasze pytanie, jeśli będzie to możliwe, a myślę, że spróbujemy przynajmniej krótki ten temat sobie omówić w Komisji Finansów Publicznych, czy ten termin maksymalny, tę mapę można by było skrócić tak, żeby nie było ryzyka dla rynku? Nie wiemy, ile potrzeba czasu do przygotowania nowego wskaźnika, do pokazania całego pola, jak będzie wyglądała dobrowolna konwersja i na ile ta dobrowolna konwersja, ile procent tego rynku może obejmować. Jednak, aby rozwiązać uwagi i wątpliwości, to po tej dobrowolnej konwersji w którymś elemencie, w którymś terminie, żeby zapadły decyzje dotyczące bezpieczeństwa na rynku. Doskonale państwo wiecie, że zarówno rekomendacje po stronie KSF-u jak i uwagi KNF-u w tym zakresie są niezwykle ważne, cokolwiek się pojawia na rynku. Mieliśmy do czynienia w tym zakresie z pierwszymi zabezpieczeniami, one były chyba jesienią ubiegłego roku, a zatem to jest temat niezwykle istotny. Chcemy, aby to bezpieczeństwo na rynku papierów wartościowych, na rynku finansowym były zachowane, dlatego nam zależy na tym.

Myślę, że dzisiejsze wyjaśnienia przyjmujemy z zadowoleniem, aczkolwiek poprosimy... Państwo macie cały aparat zatrudnionych pracowników. My, żeby przygotować się do takiego posiedzenia i zrobić kwerendę – zgoda, resort finansów robi również – ale żeby zapadały decyzje w pełni świadome, o czym rozmawiamy, to potrzebujemy od państwa skondensowanej informacji. Wtedy my możemy sięgnąć sobie, jeżeli będziemy potrzebowali dodatkowej informacji.

Czy po stronie zaproszonych gości ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Pan prezes Białek. Bardzo proszę.

Prezes ZBP Tadeusz Białek:

Tak, tak. Pani przewodnicząca, ja może pozwolę sobie odnieść się do kilku kwestii, które przed chwilą były podniesione, z racji mojej funkcji przewodniczącego. Ale oczywiście, jeśli ktoś z państwa jeszcze będzie chciał uzupełnić, to jak najbardziej.

Zacznę od kwestii drugiej tury. Być może ja dzisiaj się źle wyraziłem, ale druga tura została zakończona w grudniu ubiegłego roku. W tej drugiej turze konsultacji uczestniczyła tylko rodzina indeksu WIRF. W wyniku drugiej tury konsultacji wybrano indeks o technicznej nazwie WIRF minus, i ta decyzja została potwierdzona decyzją Komitetu Sterującego 6 grudnia ub.r., a nowa nazwa dla tej technicznej nazwy WIRF minus została ogłoszona w styczniu tego roku właśnie jako POLSTR. Czyli innymi słowy, ten proces docelowego wyboru wskaźnika referencyjnego, który zastąpi wskaźnik WIBOR, został zakończony. Wiemy już, że to będzie na ten moment indeks o nazwie POLSTR.

Była mowa o dobrowolnej konwersji. Oczywiście to jest proces bardzo ważny, proces, co do którego odnoszą się oddzielnie też dokumenty w ramach prac Narodowej Grupy Roboczej, jeśli chodzi o tzw. dobrowolną konwersję. Natomiast rzeczywiście jest to zabezpieczenie, o tym mówił też przed chwilą przedstawiciel ministra finansów, że dla całego tego portfela po prostu jest to nawet niemożliwe fizycznie, żeby tysiące umów mogły zostać skonwertowane mocą aneksów. Ten proces jest zabezpieczony rozporządzeniem poprzez zastąpienie z mocy prawa wszystkich niezamienionych umów i instrumentów. To zresztą nie jest na polskim rynku nowy proces. Przypomnę, że przechodziliśmy już taką zamianę z mocy prawa wskaźnika LIBOR CHF na wskaźnik SARON, przy czym tam wówczas była to decyzja z poziomu Komisji Europejskiej.

Była także mowa o kwestiach dotyczących aktywności kancelarii. To może jeszcze pozwolę sobie rozwinąć ten wątek, ponieważ ten proces rzeczywiście ma miejsce, aczkolwiek statystyki pokazują, że pierwsze sprawy rozpoczęły się ponad 2,5 roku temu, więc jeżeli mówimy o 2,5 roku trwania okresu, w którym są podejmowane próby kwestionowania wskaźnika, to relatywnie tych spraw, biorąc pod uwagę same aktualne umowy kredytu hipotecznego, obecnie funkcjonujące na rynku, których jest ponad 2400 tys., jest bardzo niewielki – mówię o tym procesie kwestionowania wskaźnika WIBOR. Według naszych danych aktualnie toczy się około 1600–1700 spraw w skali całego kraju. Nie ma, i chcę to wyraźnie podkreślić, z pełną odpowiedzialnością za wypowiedziane słowa, nie ma żadnego prawomocnego wyroku, który podważałby funkcjonowanie wskaźnika WIBOR. Pozwolę sobie nawet wskazać kilka prawomocnych wyroków, które zapadły, gdzie sądy wyraźnie odnoszą się do funkcjonowania wskaźnika, wskazując wprost na przykład wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z czerwca 2024 r.: „Postanowienie umowne dotyczące zmiennej stopy procentowej oparte, jako suma wysokości wskaźnika referencyjnego WIBOR oraz stałej marży regulują wynagrodzenie banku. Czynią to w sposób jednoznaczny w rozumieniu przepisów o niedozwolonych postanowieniach umownych.” Podsumowując, jak wskazał sąd okręgowy, „Należy wyraźnie podkreślić, że konsument nie musi znać sposobu ustalania przez podmiot inny niż kredytodawca składowych odsetek należnych od konsumenta. Stawki WIBOR publikowane są i były w publicznych ogólnodostępnych serwisach. Procedura wyznaczana jest przez podmiot trzeci, niezależny od banku.” I tak, podobnie na przykład Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, też prawomocny wyrok z kwietnia ubiegłego roku, z 2024 r., wyraźnie wskazuje, iż wystarczające, z punktu widzenia poziomu ochrony konsumenta, jest odesłanie klienta do stron ogólnodostępnych, bowiem to nie bank ustala wysokość tego wskaźnika, a jedynie bazuje na nim ustalając ostateczną stopę procentową udzielonego pozwanym kredytu.

W związku z tym, zdaniem sądu, nie ma żadnych podstaw do unieważnienia umowy kredytu. Jeszcze ostatni wyrok, też pozwolę sobie wskazać, jeśli chodzi o obowiązki informacyjne, Sąd Okręgowy w Gliwicach 8 lipca 2024 r., także wyrok prawomocny: „Bank wypełnił w całości wszystkie obowiązki informacyjne wobec powódki. We wniosku kredytowym jasno klient wskazywał, że jest świadomy, iż oprocentowanie kredytu jest zmienne i w okresie obowiązywania umowy może ulec podwyższeniu w związku ze wzrostem stopy referencyjnej WIBOR.” Mamy dwa nieprawomocne wyroki, w których podważono funkcjonowanie WIBOR-u. To jest jedna i ta sama sędzia, w Sądzie Okręgowym w Suwałkach. Wyroki te są poddane postępowaniu odwoławczemu.

Tak że na ten moment sądy dość jednoznacznie zapatrują się na kwestie nieuprawnionych zarzutów dotyczących funkcjonowania wskaźnika WIBOR, co zresztą, tak jak już było powiedziane, znajduje jednoznaczne potwierdzenie nie tylko w ramach komunikatów Komitetu Stabilności Finansowej, ale chcę także wyraźnie wskazać, że ze strony Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów co najmniej kilkukrotnie również wskazywano na brak podstaw do kwestionowania wskaźnika i właściwe wypełnianie przez banki obowiązków informacyjnych. Mówiła o tym, także publicznie, pełnomocnik rządu do spraw ochrony konsumenta w ramach Ministerstwa Sprawiedliwości, pełnomocnik Aneta Wiewiórowska-Domagalska. O braku podstaw do podważania WIBOR-u wskazywał także Rzecznik Finansowy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Bardzo serdecznie dziękuję za wyjaśnienia. W kontekście ostatniej wypowiedzi mam ogromną prośbę, bo to nie będzie rekomendacja, przynajmniej dla banków, co by moim zdaniem

uspokoilo... znaczy rekomendacji nie wydajemy, ale mam pytanie do pana przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego: czy państwo możecie po dzisiejszym spotkaniu wydać interpretację w tym zakresie, to, co macie z grupy roboczej, państwa urobek, żeby podmioty... Tak jak mówiłam, my poszukujemy zastrzeżeń, które robicie, żeby to mogło być wylistowane, jakie jest na dzisiaj państwa stanowisko. Czy przewidujecie, tak jak walczyło się z klauzulami abuzywnymi w umowach, tego rodzaju informacje i oficjalne stanowisko, tzn. pismo, żeby w tym zakresie po stronie ryzyk... Albo jak państwo to interpretujecie przy analizie ryzyk? Takie ryzyko w instytucjach finansowych powinno być analizowane, identyfikowane. Jak jest w tym zakresie?

Rozumiem, że to jest pytanie zadane ad hoc, ale poprosiłabym, jeśli to możliwe, panie przewodniczący, abyśmy w tej sprawie otrzymali informację, tak do tygodnia – to, o czym powiedział pan prezes Białek. Albo czy możecie umieścić na stronie tego typu komunikat, nie tylko poza zastrzeżeniami, ale takim interpretacyjnym? Myślę, że to by zdecydowanie wyjaśniało niektóre informacje dotyczące przekształcenia czy wprowadzenia nowego, zamiennego wskaźnika na tym rynku, czy wprowadzenia na rynek przy nowych umowach całkiem nowego wskaźnika. Dlaczego jest to potrzebne? Chcielibyśmy mieć ten rynek bezpieczny. Myślę, że państwa informacja była pełna, jasna, z horyzontem czasowym. Na dzisiaj na pewno możemy przyjąć tę informację. Ja mogę powiedzieć tak, będziemy monitorować cały proces zamiany w okresach, jakie uzgodnimy na roboczo. Będziemy monitorowali tak, żeby na ten temat można było rozmawiać. Skala finansowa i ryzyko, o czym państwo powiedzieli, że dotyczy to instrumentów finansowych o wartości 9 bln zł jest rzeczą niezwykle ważną, bo to nie tylko kredyty i drobni kredytobiorcy, ale cały rynek papierów wartościowych, tam gdzie mamy taki wskaźnik.

Tylko jedno, panie przewodniczący, czy możemy się umówić, że dostaniemy taką odpowiedź, deklarację bądź uwagę? Bardzo bym poprosiła pana przewodniczącego. Bardzo proszę.

Zastępca przewodniczącego KNF Marcin Mikołajczyk:

Tak. Szanowna pani przewodnicząca, postaram się odpowiedzieć od razu, Jeżeli będzie potrzeba jakichś uzupełnień, to postaramy się również przekazać. Według mnie były trzy wątki w wypowiedzi pani przewodniczącej. Pierwszy, który zidentyfikowałem, dotyczył kwestii podważania WIBOR-u, no i tutaj elementy, o których już wspominaliśmy, to, po pierwsze, stanowisko KSF-M, pod którym oczywiście w pełni podpisuje się Komisja Nadzoru Finansowego, o braku podstaw prawnych do podważania tego wskaźnika. Drugi element to brak linii orzeczniczej, która by wznagała niepokój, aczkolwiek, tak jak było wspomniane, obecnie w sądach jest około 1700 umów czy spraw, przy czym żadna nie została rozstrzygnięta prawomocnie na korzyść klienta, więc to może świadczyć o tym, że sądy w jakiś sposób właściwy interpretują sytuację wokół wskaźników. I ten element taki, który tutaj warto podkreślić, to my, jako urząd, przedstawiliśmy – o czym tak krótko wspominałem – tzw. stanowisko, to się nazywa *amicus curiae*, w którym przedstawiliśmy wszelką argumentację prawną, według nas istotną, którą warto przedstawiać we wszystkich sporach, które dotyczą WIBOR-u. Zrobiliśmy to w lipcu 2023 r. Z tego, co nam wiadomo, ona jest wykorzystywana.

Uczestniczymy też w różnych procesach, nazwijmy to, edukacyjnych, szkoleniowych, gdzie przedstawiamy, czym jest wskaźnik, czym jest rozporządzenie BMR. Staramy się tutaj w jakiś sposób rozszerzać tę wiedzę. To byłby ten obszar dotyczący WIBOR-u, czyli tego kluczowego wskaźnika, na którym oparta jest w obecnym momencie większość umów czy transakcji, czyli takiego szeroko rozumianego ryzyka prawnego. Powiem szczerze, że tutaj nie przewiduję jakichś dodatkowych działań. Oczywiście Urząd Komisji Nadzoru Finansowego ściśle monitoruje zarówno liczbę tych spraw, weryfikujemy w pewnym sensie też rozstrzygnięcia, patrzymy, w jaki sposób banki podchodzą do wyrezerwowania tego portfela, przy czym z tym całym zastrzeżeniem, że na ten moment nie ma jakiegóż linii orzeczniczej, która byłaby powieleniem takiego scenariusza, z którym mieliśmy do czynienia w przypadku umów kredytowych powiązanych z frankiem szwajcarskim.

Drugi wątek to jest kwestia zamiennika. Są dwa elementy, o których warto powiedzieć, bo być może to nie wybrzmiało, a one dotyczą trochę innych obszarów działalności. Jedna kwestia to są umowy, które są już zawarte pomiędzy klientami i nie zawierają tzw. planów awaryjnych, czy klauzul awaryjnych. No i tutaj oczywiście Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

współpracuje z sektorem, wskazując, że zgodnie z BMR-em – to nie jest nasza własna inicjatywa – należy pracować z klientami i te umowy zmieniać. Drugą, oddzielną ścieżką jest ewentualnie dobrowolna konwersja czy zjawisko rozporządzenia, które by zmieniało wszystkie umowy w sposób automatyczny i płynny. Ten element mamy na mapie drogowej. Wierzę, że on się zrealizuje. Musi się zrealizować gdzieś tam w horyzoncie naszych działań tego procesu, czyli przed końcem 2027 r. Duże kamienie milowe, związane z indeksem czy propozycją indeksu POLSTR, to są działania po stronie administratora. Następnie, w kolejnej turze byłyby właśnie..., bo to też jest ścieżka międzynarodowa, bo to są też konsultacje ponadnarodowe, między innymi z ISDA, no ale w całości później mamy działania KNF, wspomniane już KSF i MF, no i to byłby taki pakiet, który kończyłby tę reformę i umożliwił te konwersje umów, dość sprawną, automatyczną, które na dzień dzisiejszy są oparte o wskaźnik WIBOR, być może również o wskaźnik WIRON, trudno powiedzieć w tej chwili. Pewnie byłyby rekomendacje, żeby wszystko było zrobione automatycznie, z takim komfortem dla klienta, konsumenta, oczywiście też tego klienta bardziej profesjonalnego, bo tych też jest oczywiście dużo, biorąc pod uwagę różne kontrakty, umowy czy instrumenty finansowe.

Nie wiem, czy wyczerpałem ciekawość i odpowiedziałem na wszystkie wątki, ale wydaje mi się, że to jest główny element. Oczywiście, tak jak wspominałem, przekazemy materiały, które dotychczas wypracowaliśmy. Jeżeli będą jakieś szczegółowe pytania, możemy je wyeksploatować. Mamy też kilka interpelacji poselskich. Może też je zawrzemy w tym pakiecie, bo one dość dobrze pokazują strukturę funkcjonowania nadzoru nad administratorem, te czasy do BMR-a i od BMR-a, no i takie kluczowe elementy, które są dostępne w dyskusji medialnej, publicznej. Być może dlatego też posłanki i posłowie interesują się tymi kwestiami. Dziękuję uprzejmie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Rozumiem, że to jest wstrzeźliwa deklaracja dostarczenia do Komisji informacji, ale, panie przewodniczący, ponawiam prośbę – już bez odpowiedzi – będziemy oczekiwali. My znamy niektóre interpelacje. Dopiero jak będą udzielone odpowiedzi, to będziemy... My się możemy zapoznać, tylko jak posłowie mają po tysiąc interpelacji poszukiwaczy skarbów, to tego tu my też w tej formule. Znamy przynajmniej kilka interpelacji na ten temat. Proszę wierzyć, będzie nam łatwiej, będzie nam przyjemniej, jeżeli otrzymamy od państwa miłą korespondencję, która wyjaśni te wszystkie zagadnienia.

Myślę, że otrzymaliśmy odpowiedzi na zadane pytania i zrealizowaliśmy cel postawiony sobie przy realizacji tego porządku posiedzenia. Chciałabym naszym gościom bardzo serdecznie podziękować za udzielone informacje, wyjaśnienia, udzielone odpowiedzi, z deklaracją taką, że będziemy zajmować się systematycznie tym zagadnieniem. Podkomisja wyznała sobie taki cel. Jesteśmy pracującą podkomisją. A zatem do następnego spotkania. Raz jeszcze bardzo serdecznie dziękuję naszym gościom, państwu posłom, sekretariatowi, również dziennikarzom bardzo dziękuję za udział w dzisiejszym posiedzeniu. Zamykam posiedzenie podkomisji. Dziękuję bardzo.